

lakih, ki so bili potrjeni šele na zadnji rekrutaciji. Ti so dobili večinoma 18 mesecev. Ker so že poročeni in že imajo otroke, bo jim težko biti 18 mesecev proč od doma in družine.

Dolga vas. Dne 18. t. m. so pri nas sušili seno in ravno pri tem sušenju se je zgodila nesreča, ki je stala življenje neke ženske. Ženska kakor vsi ostali je sušila in je bila pri delu bosa. Kar nenadoma se je priplazila k njej kača ter jo je pičila v nogo. Hitro so jo peljali v Lendavo k zdravniku, da bi ji nudil pomoč. Toda zdravnik ji ni mogel več pomagati, ker je ženska že na potu v Lendavo izdihnila vsled zastrupljenja. Pustila je moža in več majhnih, nepreskrbljenih otrok. Zadnje čase so sploh kače pri nas kaj pogost pojav; kajti kosci so jih že več pobili.

Murska Sobota. Dne 19. t. m. se bo ob priliki 15letnice osvoboditve Prekmurja vršila pri nas tudi proslava 10letnega obstoja športnega kluba »Mura«. Če se bo priglasilo zadostno število priglancev, bo vozil v ta namen tudi poseben vlak iz Ljubljane.

Grensovc. V nedeljo dne 17. t. m. se je pri nas zgodil dogodek, ki je pretresel vso okolico.

Po božji službi so se fantje vračali z ostalimi ljudmi iz cerkve. Med potjo so se bistrički dečki nekaj sporekli ter so začeli obračunavati med seboj. Med njimi je bil tudi nesrečnež, ki je pri tem izvlekel iz žepa nož ter z njim zabodel komaj 16 let starega fanta, ki se je na mestu mrtve zgrudil. Ta žalosten in obžalovanja vreden dogodek vzbuja povsod precej ogorčenja in to tem več, ker je žrtev postal tako mlad fant, ki še gotovo ni mogel nikomur storiti kaj takega, da bi šel nadenj z nožem, kakor na divjo zver.

Turnišče. Prejšnjo nedeljo se je pri nas vršilo ob prav lepem vremenu žegnanje sv. Antona Padovanskega, patrona podružnice, oziroma turniške kapelice. Na žegnanje je prišlo tudi precej ljudi iz sosednjih far. Glavno opravilo in pridigo na prostem je imel g. kaplan Godina.

Širite „Slov. gospodarja“!

Veliko romanje iz Savinjske doline k Mariji Bistrici dne 27. in 28. avgusta t. l.

Romanja k Mariji Bistrici dne 17. junija t. l. so bili vsi udeleženci iz celjskega okraja, osobito iz Savinjske doline, tako veseli, da še sedaj radi o tem govorijo. »Škoda, da nisem šel zraven«, je rekel že marsikateri!

Da bo vstreženo vsem tem, ki bi radi šli in vsem, ki se že zanašajo na to romanje, se naznanja, da se bo to romanje res vršilo, pa še le, ko bo hmeljsko delo večinoma opravljeno, to je koncem avgusta, dne 27. in 28. avgusta.

Romarški vlak bode vozil iz postaje Šmartno ob Paki in sicer v pondeljek dne 27. avgusta zjutraj ob pol sedmih. Sprejemal bo romarje na vseh postajah do Celja. Tako bode dana prilika tudi Gornje-Savinčanom, pa tudi Šaleščanom, da se lahko tega romanja udeležijo. Iz Celja pojde romarški vlak okoli

8. ure proti Gröbelnem in se ustavi na vseh postajah do Šmarja pri Jelšah. Tam se ustavimo za dve uri, da obiščemo Marijino cerkev in sv. Roka, kjer bo sv. maša. Ob 11. uri gremo naprej mimo Rogaške Slatine in okoli pol dveh popoldne smo že na postaji Zlatar-Marija Bistrica, ob dveh pa na cilju našega romanja.

Drugi dan v torek dne 28. avgusta se vrnemo ob 11. uri po isti pregi nazaj. Ob enih pridemo v Rogaško Slatino, in tam se pomudimo dve uri. Ob treh gremo naprej. Ob štirih smo na Gröbelnem, ob pol petih v Celju in okoli pol 6. ure zvečer spet v Šmartnu ob Paki. Po dnevi odidemo, po dnevi se tudi vrnemo. Zveze vlakov so na vse kraje ugodne.

Voznja na vlak u stane za osebo tja in nazaj 45 Din za vse enako, ali vsto-

pičila stenica v lice. Filmska igralka je dokazala, da bi bila morala na dan po nočnem srečanju s stenico nastopiti pri snemanju filma, a jo je režiser zavrnil, ker ji je vsled pika stenice oteklo lice.

Zvijanost pri živalih.

Marsikatera žival bi čakala zastoj na kak plen, če bi ne računala na lastno zvižajočo in lahkomiselnost žrtve. Belouška se potuhne vzdolž vode ob bregu in miglja z jezičkom. Ribice menijo, da je žuželka, se ji bližajo in gredo v smrt. Tudi naš vodni ptiček vodomec se zateka k zvižaji. Ulovi si hrošča ali malo žuželko. Sedeč na prikriti veji,

Glavarju Krucev in ciganu so navezali za vsakogo vrv. Oba konca vrvi so pritrdili za vprego par konj. Ostro zaostren konec kola so nastavili tik pred zadnjico obeh žrtev, debelejšega uprli ob skopano luknjo, kjer so ga zadržali z drogi. Po končanih pripravah so nagnali na počasno povelje oba para konj, da sta potegnila vsak svojo žrtev na kol, ki se je strahovito zasajal skozi drobovino. Konje so odpregli, ko sta tičala kolca v obeh telesih do blizu pljuč, ju spustili v luknjo in zaphali z zemljo. Navlečeni si je zasajal kol s težo lastnega telesa vedno globokeje skozi telo. Te vrste mučenje je bilo grozovitejše nego pribijanje na križ. Nesrečnež se je zvižal na kolu v nepopisnih mukah ure, da, dneve. Veliko usmiljenje je izkazal mučeniku na kolu mimoidoči ali jezdec, če ga je usmrtil, saj sneti bi ga itak ne mogel in če bi ga, bi mu nikakor ne bilo pomagano.

Po opisanem načinu sta bila navlečena vsak na svoj kolec »Oberkruc« Jurij Godrnja iz Bakovec in stari ciganski glavar Marko Brajdič.

Kruc je bil prepuščen mukam nezavezanih ust, da bi bil lahko vpil iz polnega grla, česar ni storil. Grozno se mu je kremžil mustačasti obraz, ko se mu je zasajal vsled potega kol globoko med čreva in so

se razpotegnila rebra za nekaj palcev eno od drugega. Nečloveški, nerazumljivi glasovi so se mu izvili iz prs pri zdrku kolca z njegovim truplom v luknjo in je obvisel on nesrečnik na leseni ostrini med nebom in zemljo.

Ubogi Marko, vsa otepanja z zadnjimi od smrtnege strahu preostalimi močmi so bila zaman. Kol je opravil na njem celo ta posel, da mu je vračal zavest pri vedno globljem zasajanju, katero mu je odganjal poprej strah.

Navlekli so oba obsojenca tik pred vislicami, da sta morala gledati zadnje potresljave vsakega od 26 obešenih in prestajati trpinčenje v zavesti: Keda bo naklonila meni smrt zadnji stresljaj — —?

Ko se je poslovil od tega sveta zadnji obešenec so zatrobili in zabobnali Veržejci na odhod. Ostala sta na kolih sama še živa mrliča Oberkruc Jurij Godrnja in stari ciganski glavar Marko Brajdič — —

Drugo jutro so zakrakale jate vran nad moriščem ob Muri. Spustile so se na dolgi drog vislic in suvale z glav obešenih v živalski nevoščljivosti ena drugo — — Zavist je dražila ptice, da so krakale za ta gnjeno ter hripavo cele ure, predno so se priborile do oči in obraza mrtvecev, najmočnejše in začel

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

pi v Šmartnem ob Paki ali v Šmarju p. Jelšah.

Romanje se vrši med tednom, da se ga lahko tudi gg. duhovniki udeležijo. Tem potom so gg. dušni pastirji naprošeni, da romanje priporočajo in da spremljajo svoje farane na božji poti; v župnišču bode zanje pripravljenih 30 prostorov.

Romarji se naj zanesljivo do dne 1. avgusta oglasijo pri svojih dušnih pastirjih in naj založijo svoto za voznje (45 Din); gg. župniki pa jih naj zabeležijo, da se jim potem dostavijo vozne legitimacije. Iz celjske okolice se lahko oglasijo v kapucinskem samostanu v Celju t. gg. župniki naj do Porcijunkule naznanijo število priglasičenih kapucinom v Celju. — Prenosišča in druge izdatke si morajo romarji sami prekrbeti. Dosedanji romarji so bili zelo zadovoljni bodisi glede prenočišč, kakor tudi glede postrežbe po gostilnah.

Natančnejši spored glede voznje in kaj vse se bo vršilo pri Mariji Bistrici, se bo objavilo v »Slov. gospodarju« po Porcijunkuli.

Bodi vse Bogu v čast in Mariji Majki Bistrički — nam vsem pa v dušno zveščanje!

P. Ladislav, prireditelj romanja.

Mladina se zbira in gradi.

Franjo Tanjšek, Št. Andraž pri Vel.

Kadarkoli se je naša mladina lotila kakšne naloge, jo je vselej vestno izvršila. Nikoli ni bila površna in polovičarska, nikoli se ni ustrašila še tako velikih ovir; zvesto in vztrajno je hodila po načrtani poti k svojemu cilju, vedno je ostala zvesta svojim načelom. Zato je umevno, zakaj so nasprotniki krščanskega gibanja v pretekli dobi napenjali vse sile in zastavljali ves svoj vpliv, da bi jo pridobili na svojo stran. Hoteli so, da bi jim pomagala pri izpodkopavanju temeljev krščanskega življenskega reda, hoteli so, da bi jim pomagala pri gradnji njihove liberalne in materialistične prosvetne stavbe. Pa naša mladina je kmalu spoznala njihove zmote in zablode ter je tem graditeljem pokazala hrbet. In tako so ti ljudje, ki so s tako velikim pompom napovedovali in prerokovali začetek nove srečne bodočnosti, ki bi naj nastopila po njihovem trudu in prizadevanju, utihnili in se umaknili. Njihova stavba pa, ki je bila zgrajena na pesku liberalizma, se je do tal zrušila. Skrušeni stoje sedaj ob njenih razvalinah z zavestjo v srcu, da je sicer lahko rušiti, kar ustvari drugi, težko pa graditi.

Nova stavba se gradi, stavba, ki bo slonela na trdnih in vekovitih temeljih krščanskega svetovnega nazora. Graditelj te veličastne stavbe je naša dobra krščanska mladina. Svojega poslanstva se ona prav dobro zaveda; zato bo svojo nalogo, kakor nekdanj, tudi sedaj dobro izvršila. Vse svoje moči bo zastavila v to, da postane naša slovenska zemlja vzor dežele prosvetnega in gospodarskega napredka, da ustvari slo-

venski zemlji pravo in osrečujočo materijelno in duhovno kulturo.

Pri vsem tem delu, ki ga vrši naša mladina, zvesta svojim načelom, in pri uspehih, ki jih žanje, je še vedno dovolj takšnih, ki stojijo ob strani ali pa celo nasprotujejo. To so ljudje, ki so naščuvani od naših skritih nasprotnikov, ki se javno ne upajo pokazati, ker so v manjšini, da bi zanesli prepir in zmede v naše vrste. V svoji onemogli jezi, ker so se njihove nelepe nakane izjalovile, skušajo ovirati delo naše vrle mladine. Pomilovanja vredni so taki reveži. Dobro vedo, da v borbi proti mladini ne bodo ničesar opravili; dobro vedo, da se bo njihovo razdiralno delo slejkoprej kruto maščevalo nad njimi samimi, toda prevzela jih je grda strast tako zelo, da ne morejo več nazaj.

Kakor je nekdanj naša kmečka mladina s pomočjo svojih duhovnih voditeljev dosegla, da se je liberalna zgradba naših nasprotnikov do tal porušila, tako je sedaj kljub vsem velikim zaprekam zvesto na delu pri gradnji nove in lepe stavbe krščanske prosvete. Naša mladina ne pozna nobenega oklevanja; kolebanje na desno in levo ji je neznana stvar. Krepko in odločno je zagrabila za delo, da doseže svoj cilj: duhovno preroditev posameznika in celokupnega naroda, ki bo temelj novi in boljši naši bodočnosti. Naša načela so stara, dobro preizkušena, sredstva pa so nova, sodobna. Kdor je zvest katolištvu in slovenstvu, bo šel z nami!

Za dekleta:

Knjiga »Slovensko dekle«, ki je kažipot našim mladenkam, je šla že v tisočih izvodih v roke slovenskih deklet. Sprejeli pa smo večjo količino knjig v razprodajo in sicer za polovično ceno, dokler traja zaloga: namesto 12 Din stane le 6 Din in se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

opravljati počasi pogrebni posel, ker ni bilo človeških pogrebcev.

So se li raztegnile muke obeh na kol nasajenih do prileta vran? Ne! Bila sta mrtva z obešenimi vred, ko so prikakale vrane in se obdelovale s kljuni radi deleža njunih oči in obrazov — — —

Pod kolom starega cigana je počivala negibno v klopčič zvita kosmata pošast, katere se ni upala lotiti dolgo časa z dolgim kljunom nobena vrana. Bil je Markov najzvestejši spremljevalec — šepavi medved Miško. Kdo mu je pošepnil na uho, da umira grozovite smrti na kolu njegov gospodar — znaj Bog! Prišepala je odnekod iz Krajine, pogodila morišče, se xvila krog Markovega kola in poginila pri pogledu na peklenske muke, od starosti onemogla žival!

Dve leti za opisanimi dogodki je imela Štajerska mir pred Kruci. Karoly, zaveznik Rakočija, drugega kralja Krucev, se je obrnil leta 1705. s svojimi četami proti avstrijskemu ozemlju, kjer je ropal neusmiljeno ter požigal in obiskal celo dunajsko predmestje.

Kralj Rakoči je sklical deželni zbor ter se je dal proglasiti od madžarske gospode za poglavarja. Njegove čete so bile sicer na Martinovo leta 1705. pre-

magané in pobite pri Velikem Varadinu, a ne uničene ter so razgrajale tem grozovitejšo na Avstrijskem in leta 1706. tudi na Štajerskem zlasti okoli Stradena in Kleka. Koder so divjali, se je dvigal kvišku dim požganih hiš.

Da bi ta divja druhal, ki je štela leta 1707. zopet 70.000 oboroženih mož, ne udrila ponovno na Štajersko, so postavili ob Muri močne straže. Kljub zastraženju so prilomastili Kruci leta 1708. na Štajersko. Rzasajali in ropali so okoli Friedberga, po Dekanovcih in drugih tamošnjih krajih.

Nekatere trume so prihrumele 31. oktobra omenjenega leta nad Ljutomer in ga oropale.

Tem tolpam se je postavil po robu ormoški graščak Franc Anton Petthe. Kruci so ga premagali in pobili njegov oddelek. Tudi njega bi bila doletela smrt, da ni pobežnil pravočasno iz spopada in srečno utekel v vinograde, kjer so ga ubranili in mu oteli življenje njegovi podložniki. V zahvalo za rešitev je sporočil malo pred svoje smrtjo l. 1700. precej denarja, s katerim bi se naj pozidala na mestu rešitve cerkev na čast sv. apostolu Tomažu. Do pozidanja hiše božje je prišlo na prizadevanje križnikov l. 1717.

(Konec sledi.)

Zborovanje „Krščanske šole“

Društvo »Krščanska šola« za lavantškofijo priredi na Ciril-Metodov dan 5. julija t. l., zvečer ob pol osmih v Karlinovi dvorani v semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12

Zborovanje za starše in prijatelje krščanske vzgoje.

Govornika: č. g. profesor Pavel Živortnik in predsednik društva g. Franjo Žebot.

Odbor društva prijazno vabi krščanske starše iz Maribora in okolice k obilni udeležbi!

Središče ob Dravi. Na praznik sv. Alojzija se je vršila lepa slovesnost prvega sv. obhajila šolskih otrok. Dekleta Marijine družbe so cerkev prav lično okrasile in s tem veliko pripomogle, da bo prvoobhajancem ostal njihov najlepši dan v neizbrisnem spominu. — V nedeljo dne 1. julija ob treh popoldne bo priredila Marijina družba materinski dan s pestrnim sporedom: petje, deklamacije, govor in igra v treh dejanjih »Prisegam«. Dekleta Marijine družbe vneto delujejo za utrditev in razmah marijanske misli. Zdi se, da se uspehi njihovega požrtvovalnega dela že kažejo. Marsikatera dekle se jim je že pridružila, toda njih cilj je: vsa dobra dekleta v Marijino družbo!

Romanje na Brezje in izlet na Bled se vrši zadnjo nedeljo v juliju. Navodila dobite pravočasno! — Pripravljalni odbor.

izpusti žuželko iz kljuna. Gorje ribici, ki bi prezrla vodomca na veji! Kot bi ga izstrelil, se zakadi v ribico in jo že tudi ima.

Dolžina telesa in doljina skoka.

Kobilica skoči 30krat dalje, kakor znaša dolžina njenega telesa, miš - skakalka 15krat dalje in gozdna miš 8krat. Lev ter tiger skočita 3krat dalj nego sta dolga, bolha pa 200krat.

Iz nojevega jajca

lahko napravimo kolač, za katerega bi sicer rabili 36 kokošjih jajc. Mladi noji zrastejo prvih 6 mesecev, vsak mesec za 20 centimetrov.